

לעילוי נשמת

אאמו"ר הר' ראובן בן שמואל זצ"ל

ולעילוי נשמת

מו"ח הר' יצחק ברוך בן אברהם הכהן זצ"ל

ת.נ.צ.ב.ה

עולת ראובן

עלון שבועי בפניני, לקחי וענייני פרשת השבוע

בס"ד. עלון מס' 76.

יום ו' ג' טבת נר ח' של חנוכה.

הדה"נ בי-ם: 4:02

צאת השבת בי-ם: 5:17

ר"ת לח': 5:54

פרשת מקץ

הגמרא בברכות דף נה ע"ב אמר ר' שמואל ב"ר נחמני א"ר יונתן אין מראין לו לאדם אלא מהרהורי לבו וכו', אמר רבא תדע דלא מחוו להו לאיניש לא דקלא דדהבא ולא פילא דעייל בקופא דמחטא, והיינו שלא מראים לו פיל שנכנס בתוך החור של המחט.

וקשה- א"כ איך פרעה חלם שהשבלים הדקות בולעים את השבלים הבריאות הרי זה לא מהרהורי לבו וזה כמו פיל שנכנס לתוך מחט? וראיתי שכן הקשה הטור בראשית מ"א ז' ואומר שבשלמא בליעת פרות ע"י חברותיהן ניתן לקבל מכיון שדרך חי לאכול ולבלוע אבל ענין השבלים תמוה?

ותירץ - שהבליעה המוזכרת אצל השבלים אין משמעותה כפשוטה אלא שצמחו הדקות עד שכיסו את השבלים השמנות, וכן יש פסוק ולא יבואו לראות כבלע את הקדש שמשמעותו לכסות את כלי הקדש.

וכן אומר המדרש שכל טוב, שהדקות מכסות את הבריאות וזה לא בליעה ממש.

אמנם יש עדיין להעיר שיקשה מהפרשה הקודמת לגבי השמש והירח ואחד עשר כוכבים שמשתחווים וכן אלומות שמשתחווים ליוסף מה שייך שיחלום יוסף כזה דבר הרי ממתי הם משתחווים וזה כמו פיל שנכנס לתוך החור של המחט?

ואומר הגר"ח קנייבסקי זצ"ל בטעמא דקרא תירוצ' על ב' הקושיות, דמזה הכריח פרעה שחלום זה הוא נבואה וזה מ"ש "ויקץ פרעה והנה חלום" דבתחלה היה סבור שזה אמת כי לא יתכן שזה חלום אבל כשהקיץ וראה שזה באמת חלום הבין שזה חלום של נבואה וחיפש לו פתרון, וכן גבי יוסף מכיון שאין השמש והירח והכוכבים יכולים להשתחוות וכן אין האלומות משתחוות, מוכח שהוא חלום נבואה ולכן ואביו שמר את הדבר.

ונראה לאאמו"ר זצ"ל עוד לתרץ, שכשהרוח חזקה אז האלומות נראות כמו שמשתחוות וכן לגבי השמש והירח מצוי הוא כדאמ' בגמ' ששמש וירח וכוכבים האחד מכסה את השני בליקויים.

בראשית מא, כט-ל

בפסוקים "הנה שבע שנים באות שבע גדול בכל ארץ מצרים": "וקמו שבע שני רעב אחריהן ונשכח כל השבע בארץ מצרים וכלה הרעב את הארץ":

ומשמע שדוקא בארץ מצרים היה שנות שובע ואח"כ שנות רעב.

וקשה דא"כ מדוע היה רעב בשאר הארצות, וכתוב בפרק מ"א פסוק נ"ד, "ויהי רעב בכל הארצות ובכל ארץ מצרים היה לחם" הרי משמע קודם שהרעב יהיה רק בארץ מצרים?

ועוד דאם באמת החלום היה על כל הארצות, למה שאר הארצות לא קיבצו אוכל כמו במצרים?

(וע"ז אולי אפשר"ל שהרקיבה תבואתם כמו התבואה של המצרים והסיבה שהרקיבה שאמר להם יוסף שימולו והם לא מלו, אבל אי נימא הכי זה לא יסתדר עם יעקב ובניו שהרי הם נימולו אז למה הרקיבה תבואתם?).

בראשית מא, מב

בפסוק "ויסר פרעה את טבעתו מעל ידו ויתן אותה על יד יוסף" וגו':

וברש"י ויסר פרעה את טבעתו, נתינת טבעת המלך היא אות למי שנותנה להיות שני לו לגדולה.

וכן מצינו בהמן שהיה משנה למלך שגידלו אחשוורוש מעל כל השרים ואחשוורוש הסיר את טבעתו ונתנה להמן.

ורש"י כתב באסתר ג' פסוק י' ויסר המלך את טבעתו, הוא מתן כל דבר גדול שישאלו מאת המלך להיות מי שהטבעת בידו שליט בכל דבר המלך.

סיפור לחנוכה

נס פך השמן בחנות המכולת בגבעת רוקח

לפנינו סיפור יקר שסופר ע"י מגיד המישרים הנודע רבי ראובן קרלינשטיין זצ"ל. (הסיפור מובא בספר הנפלא 'יחי ראובן' על חנוכה, וכה סיפר: אספר לכם סיפור על ה'חזון איש' זצ"ל, שנבין מהי השגחה פרטית. יודעים אננו, כי בשנותיו האחרונות הוא התגורר היכן שהיום נמצא תלמוד תורה תשב"ה, אבל לפני כן הוא התגורר על יד ישיבת סלבודקה ב'גבעת רוקח'. סמוך למקום מגוריו הייתה חנות מכולת, ובעלת המכולת, שהייתה בשנותיה האחרונות בבית אבות וז'ניץ, היא שסיפרה את המעשה.

ימים אחדים לפני חנוכה נכנסה אשת ה'חזון איש' למכולת, ושאלה האם יש שמן זית. באותה שנה היה מחסור חמור בשמן זית, לא הייתה בכל ארץ ישראל אפשרות להשיג שמן זית. הרבנית שאלה את בעלת המכולת, אולי טמונה אצלם באיזה מקום פחית של שמן זית משנים קודמות. אומרת לה בעלת המכולת: 'רבעעען, אנחנו יודעים שה'חזון איש' זקוק לשמן זית לחנוכה, וכבר ניסינו להשיג בכל מיני מקומות, אבל אין בנמצא שמן זית'. אם אין אז אין, מה לעשות? מגיע ערב חנוכה, ושוב נכנסת אשת ה'חזון איש' למכולת ואומרת: 'בעלי שואל, אולי בכל זאת 'קבורה' אצלכם איזו פחית באיזה מקום?' הם ידעו שה'חזון איש' הוא גברא רבה, ואם הוא אומר שיכול להיות שיש שמן זית 'קבור' – אז צריכים להיזכר.

פתאום אומר בעל המכולת לאשתו: 'אני נזכר במשהו. כאשר פתחנו את המכולת והתחלנו לסדר את המוצרים, הכנו תחילה מדפים להניח עליהם את הדברים'. כיצד עמדו אז המדפים? היו לוקחים צינור עבה, תוקעים אותו עמוק בקרקע, עד שהיה יציב, עליו היו קושרים את המדפים, ועליהם היו מניחים את המוצרים. 'אני זוכר' – אמר הבעל – 'שכאשר סידרנו את המוצרים, החלטנו כי כיון שפחיות שמן זית אינן באות לידי שימוש אלא פעמיים בשנה, לקראת חנוכה ופסח, נשים אותם במדף העליון. תוך כדי שסידרנו את הפחיות על המדף, נפלה פחית אחת מאחורי המדפים, ונבלעה אי שם בתחתית הצינור התקוע בקרקע. מה לא עשינו כדי לחלץ את הפחית? פחית שמן זית עלתה דמים יקרים, ועשינו כל מאמץ כדי להוציא אותה. שעות ארוכות ניסינו 'לדוג' את הפחית, וכל פעם שנדמה היה כמעט ותפסנו אותה, היא גלשה שוב לתוך החור. לזה מתכוון ה'חזון איש' שיש לנו שמן זית 'קבור'.

אם כך, אמרה לו האשה, 'בוא נחפש את הפחית'. והבעל השיב: 'כדי להגיע לפחית צריך לפרק את כל המדפים. אם הייתי בטוח שהפחית נמצאת שם בשלימות, הייתי טורח.

בערב חנוכה נכנסה שוב אשת ה'חזון איש' למכולת ואמרה: 'בעלי שואל, אולי בכל זאת מתחבאת פחית שמן באיזה מקום?' הם ידעו שאם ה'חזון איש' אומר שיכול להיות שמן זית – צריכים להיזכר למען ה'חזון איש', אבל מן הסתם אחרי כ"כ הרבה שנים הפחית החלידה, אולי אפילו יש בה חור, ולאחר פירוק המדפים וכל המאמץ הגדול, נמצא חתיכת פח חלודה בלי שמן זית. כל הטירחה הזאת אינה כדאית'.

השיבה לו אשתו: 'כדאי הוא ה'חזון איש' שאפילו מספק גדול נעשה את הטירחה הזאת'. בתחילה הבעל התנגד, אבל כאשר הוא ראה את אשתו מתחילה לפרק את כל המדפים, סייע לה להוריד את הסחורה, להוציא את הצינור והנה פח שמן הזית נמצא שלם. סיפרה האשה כי היא זאת שהביאה את השמן אל בית ה'חזון איש' והייתה שם שמחה גדולה. מה מלמד אותנו הסיפור הזה?

שנים קודם לכן, ידע הקב"ה שיהיה זמן שבכל ארץ ישראל לא יהיה פח שמן אחד [אגב, סיפרתי את הסיפור למחותן שלי, והוא אמר שהוא זוכר שבצעירותו אכן היה מחסור חמור בשמן זית, והלכו לקנות בבית המרקחת שמן שמורחים בו את התינוקות ואמרו שמן הסתם יש בזה קצת שמן זית ואפשר להדליק בו נרות חנוכה...]. והקב"ה הכין שמן זית עבור הצדיק. הפח הזה נפל תוך כדי סידור המדפים, בעלי החנות לא הצליחו לחלץ אותו, והכל כדי שהוא יישמר שם עד לזמן שיהיה מחסור בשמן זית. הפח יימצא, וכך יהיה ל'חזון איש' שמן זית להדליק נרות חנוכה. כך זוכים הצדיקים שרוצים באמת לקיים את המצוות בכל נפשם ומאודם, שהקב"ה יקדים 'רפואה למכה' ובהשגחה פרטית יימצא פח שמן הזית לקיים רצונו של צדיק. שנא' "רצון יראיו יעשה".

בברכת שבת שלום מבורך אגוטען שבת ובשורות טובות!

